

ad vitam utilium fertilis, est colonis admodum frequens. Incipit diurno fere itinere ab Alpibus, planicieque separatur, qua inter hos Colles & Alpes intercedit. Nihil hic incultum quidquam propter summam Soli bonitatem oportunitatemque. Levam Tanarus, dextram Padus adluit, nec ullius alveum Regio egreditur. Quanto magis autem ab omnibus abscedunt Colles, tanto majores amœnioreque Campi inter eos panduntur, quos haud male Mesopotamiam queas decere, quippe quod omnibus utrinque sint inclusi. Montis-Ferrati Marchionatum tenuit primum Paleologa Stirps usque ad annum MDXXXIV: quo, defuncto San-Georgio Palæologorum ultimo, Carolus V Imp. Mantua Ducem legitimum Montis-Ferrati Hæredem declaravit. Erectus fuit Marchionatus in Ducatum anno MDLXXV ab Maximiliano Imp. primusque Montis-Ferrati Dux dictus est Guilielmus III, Mantuæ Princeps. In hoc autem terræ tractu tres insignes habet urbes Mantuæ Dux, quæ sunt Casalis D. Evasij, Civitatis jus adepta ab Sixto IV anno MDCCCLXXV: Episcopatus fulgens dignitate: sedes Marchionum Montis-Ferrati. Duplex ibi Arx: Vetus, Marchionum quondam domicilium, & Nova, quam exstruxit Vincentius Gonzaga, Mantuæ Montis-que Ferrati Dux, quæ vulgo La Citadella, Alba, Plinio Pompeia cognominata, cui inde Albenfes Pompeiani nominantur. Amplitudine superat Casalem D. Evasij, clementia Cœli interior, Marchionum Montis-Ferrati prius nunc Ducum Mantuæ subiacet Imperio. Ager omnium fecundissimus, qui Languvilla vulgo, Tertia est quæ vulgo dicitur Aequi Aqua Saryellorum Plin. lib. I I I cap. V in Liguribus ponenti. Aqua simpliciter Antonino: ab Aquis procul dubio & fontibus, qui hic sunt, calidis & medicatis: sunt enim in hac Civitate Thermæ publicæ cum Mensis lapideis & gradibus. Præter iam dictas urbes sunt; Bassiniana, Valentia, S. Salvatore, Moncalvo, Alexandria, Nicaa, Palea cognominata, Asta, Pollentia, Ceva, atque alia multa.

Genuensium Ducatus.

Regio.
Unde dicta.

Situs.

Soli fertilitas.

Urbes.

GENUENSIIUM Ducatus, vel Ora Genuensis, olim dicta fuit Liguria, non tamen tota, sed quæ transalpinæ fuit cognominata. Liguria unde nomen varie disceptatur. Quidam inter quos Paulus Diaconus, ab legendis Leguminibus tradunt: alii ab Ligone, uno ex fabulosis Iapeti Ducibus: supposititii ab Annio Viterbienti Berofus, Caro, Fabius Pictor & Semprocius ab Ligure Phæthontis Egyptii filio: Nunc vulgo Riviera de Genoa vocatur, ab Genua clarissimi nominis Vrbe. Hodie fines ipsi ab Occalu Alpes, Galliam Narbonensem ab Italia dividentes, ab Ortu, Etruria, Macra interfluente: qua Meridies est, cognomine pulsatur Maris: qua Septentrio, Apennino clauditur. Hæc olim, ut scribit Strionnino sterilis fuit, nihilque memoratu dignum habuit, nisi quod intus maximæ arbores & vastæ, quæ navibus fabricandis idoneæ erant, producebantur, Nunc vero Vini, Olei, ac variorum Fructuum proventu beata. Ager Dianus Oleo adeo adfluit, ut quandoque octodecim, nonnunquam viginti millia urnarum reddat, quas vulgo Barilas vocant. Ora Genuensis hodie duplex, Occidentalis & Orientalis: quæ vulgo ab Metropoli, quæ in medio utriusque, Riviera di Genova, di Ponente, & di Levante. Vrbs primaria Genua Liv. & alii: Genoa Steph. Janua dicitur Luitprando Tici-nensi, & eius ætatis Scriptoribus; Hodie Genoa & Genova. Quod ad situm. Fronte Meridiem Cirnumque spectat Insulam, amplissime circa littus consurgens, dorso Septentrioni obverso, leniter in planiciem, velut ad quies-